

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za suzbijanje zlouporabe droga

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

Socijalno zadružno poduzetništvo liječenih ovisnika u okviru Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama

Dr.sc. Jadranka Ivandić Zimić, savjetnica u Vladi i Vladinom uredu

email: jadranka.ivandic@uredzadroge.hr, telefon/fax: 01 4878 130,014878120

Projekt resocijalizacije ovisnika o drogama

Mnogi ovisnici su nakon završenog tretmana izolirani iz društvene sredine, a također mnogi od njih nemaju niti adekvatnu podršku obitelji zbog čega se velik broj ovisnika ponovno vraća drogama i ovisničkom stilu življenja.

Resocijalizacija ovisnika o drogama treba biti logičan slijed psihosocijalne rehabilitacije u terapijskoj zajednici, penalnom sustavu i zdravstvenoj ustanovi.

Vlada Republike Hrvatske donijela je 19. travnja 2007. godine Projekt resocijalizacije ovisnika o drogama koji je preduvjet:

- **za uspješno održavanje apstinencije**
- **sprječavanje diskriminacije**
- **uključivanje na tržište rada**
- **uključivanje u društvo.**

Ciljevi Projekta

Osnovni cilj Projekta je:

sustavno i trajno rješavanje pitanja društvene reintegracije ovisnika putem stvaranja adekvatnog **modela resocijalizacije ovisnika o drogama** u zajednici

Posebni ciljevi projekta su :

- **analizirati, vrednovati i unapređivati rad udruga koje djeluju na području resocijalizacije i poticati osnivanje udruga za socijalnu potporu ovisnicima**
- **edukacija stručnjaka i volontera za rad na području resocijalizacije**
- **izrada projekta resocijalizacije na temelju analize stanja i potreba na tržištu rada**
- **osmišljavanje mogućih programa izobrazbe i stručne prekvalifikacije na temelju relevantnih statističkih pokazatelja o stručnoj spremi ovisnika**
- **dugoročno planiranje individualnih programa i praćenje nakon završenog liječenja**
- **poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja liječenih ovisnika**
- **uključivanje ovisnika u društvo nakon završenog liječenja ili izlaska iz penalnog sustava**

Temeljne sastavnice i korisnici Projekta

Korisnici Projekta su:

- **Ovisnici koji su završili program** tretmana, rehabilitacije i odvikavanja od ovisnosti u terapijskoj zajednici, penalnom sustavu ili zdravstvenoj ustanovi
- **Ovisnici koji se nalaze u izvanbolničkom liječenju** i dulje vrijeme održavaju apstinenciju ili koriste supstitucijsku terapiju, te ako se u korištenju supstitucijske terapije pridržavaju propisanog načina liječenje i uputa liječnika.

Projekt se temelji na dvjema osnovnim sastavnicama:

- **prekvalifikaciji i doškolovanju ovisnika**
- **poticanju zapošljavanja ovisnika**

Glavne mjere iz Projekta su:

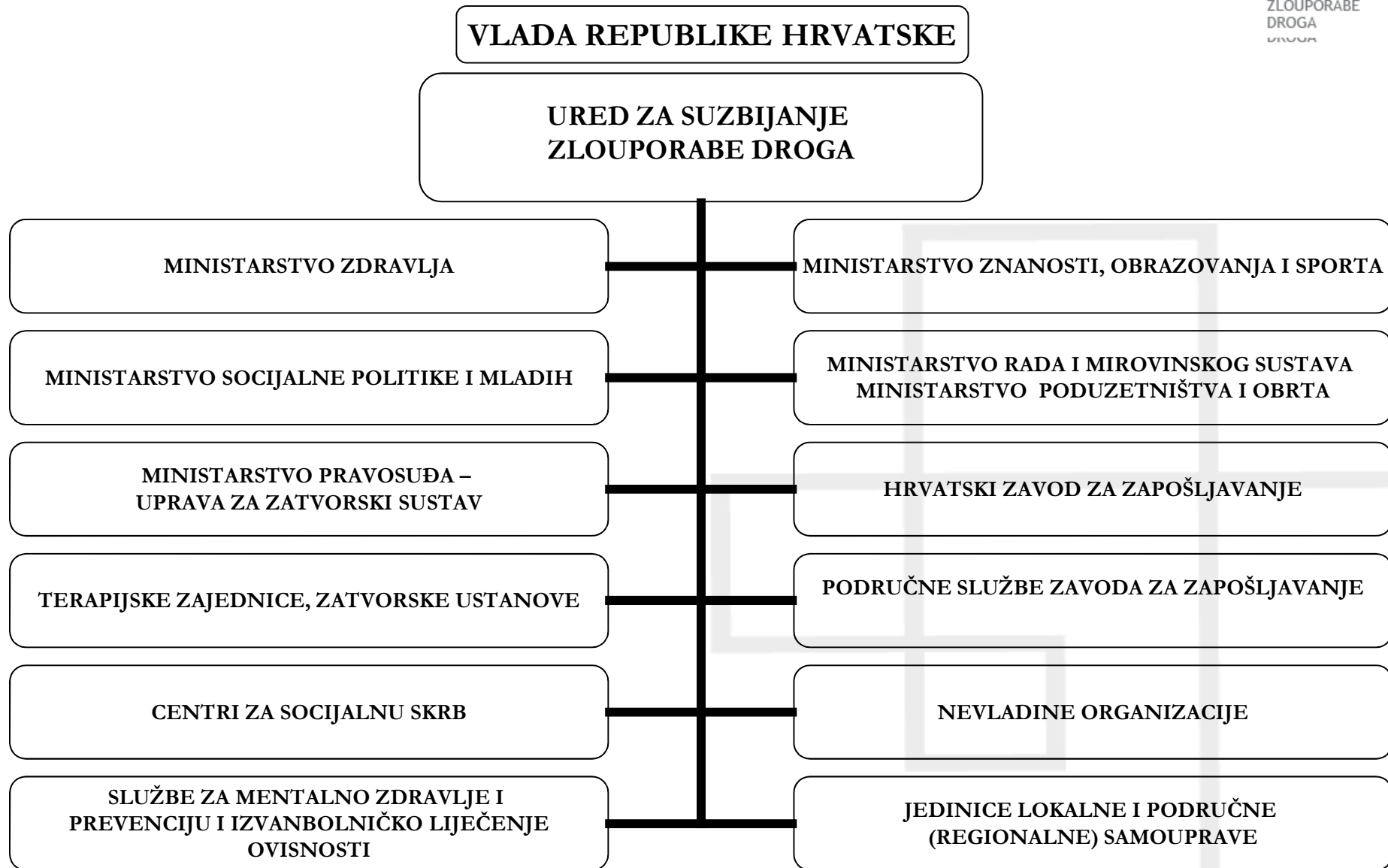

- Prekvalifikacija i doškoloavanje koje se provode **za vrijeme** boravka u terapijskoj zajednici/domu za ovisnike/zatvorskoj ustanovi
- Prekvalifikacija i doškoloavanje koje se provode **nakon** završetka programa u terapijskoj zajednici/domu za ovisnike/zatvorskoj ustanovi
- Školoavanje za **završetak započetog srednjoškolskog obrazovanja** nakon izlaska iz terapijske/ zajednice zatvorske ustanove
- Mjere za **poticanje zapošljavanja i obrazovanje za zanimanja potrebna na tržištu rada** koje su uvrštene u Nacionalni plan za poticanje zapošljavanja a koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje
- Mjere za poticanje **samozapošljavanja liječenih ovisnika i osnivanje zadruga** (**Socijalno zadružno poduzetništvo**)

Nositelji mjera iz Projekta

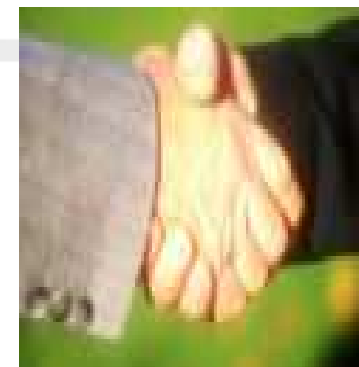
URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

Protokol suradnje i postupanja u provedbi Projekta

Projekt resocijalizacije može postići uspjeh jedino ako:

- **uključi** sve mjerodavne institucije na nacionalnoj i lokalnoj razini
- **definira** ovlasti i odgovornosti u vezi s njegovom provedbom
- **uspostavi** suradnju nadležnih državnih tijela i drugih nositelja koji su djeluju u provedbi projekta

Protokol je usvojila Vlada RH u rujnu 2007. godine

Razvoj socijalno zadružnog poduzetništva liječenih ovisnika u sklopu Projekta resocijalizacije ovisnika

- Tijekom **2010., 2011. i 2012.** od strane Ministarstva poduzetništva i obrta financirane su tri ovisničke zadruge i to: Zadruga Vita ANST iz Splita-koju je osnovala udruga ANST 1700 iz Splita, Zadruga NEOS iz Osijeka koju je osnovala Udruga Ne-ovisnost iz Osijeka i Zadruga PET PLUS, Brestovac, koju je u 2010. godini osnovala Udruga „Pet +“ iz Zagreba
- U **2013.** niti jedna zadruga nije ostvarila poticaje iako je u okviru Poduzetničkog impulsa bilo moguće ostvariti 2.000.000,00 kuna.
- U **2014.** poticaje ostvarila samo jedna zadruga (Udruga Pet+).
- Zadruga su po dostavljenim izvještima o namjenskom utrošku sredstava u cijelosti opravdale dodijeljena sredstva.
- Predstavnici Ministarstva i Hrvatskog saveza zadruga su sudjelovali na svim edukacijama o Projektu resocijalizacije ovisnika o drogama koje su održane u organizaciji ili suorganizaciji Ureda za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske.

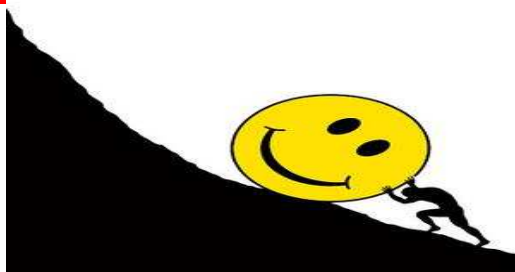
Iskustva u provedbi socijalno zadružnog poduzetništva liječenih ovisnika prema izvješću zadruga liječenih ovisnika (2012. godina)

Pozitivni rezultati

Glavni pozitivni rezultati pri resocijalizaciji rehabilitiranih ovisnika su što je omogućeno samozapošljavanje 20-tak liječenih ovisnika

- **Stvaranje temelja, samopouzdanja i sigurnosti kod rehabilitiranih ovisnika za rad u drugim tvrtkama (osamostaljivanje)**
- **Samozapošljavanje rehabilitiranih ovisnika potiče pozitivne primjere – modele ponašanja kod drugih liječenih ovisnika u resocijalizaciji**
- **Veća sigurnost u mogućnost zapošljavanja liječenih ovisnika u vrijeme gospodarske krize**
- **Zadruga na tržištu lakše postiže prepoznatljivost jer mnogi pravni subjekti, kada je u pitanju otkup i plasman proizvoda ne žele ili ne mogu raditi s udrugama**

Iskustva u provedbi socijalno zadružnog poduzetništva liječenih ovisnika prema izvješću zadruga liječenih ovisnika (2012. godina)

Izazovi/problemi

- Nepoznavanje pojma socijalnog poduzetništva – socijalnog zadrugarstva od društvene zajednice
- Ponekad nepovjerenje u davanju posla Zadruzi zbog rehabilitiranih ovisnika
- Problem likvidnosti
- Velika konkurencija na tržištu
- Sumnja od strane drugih trgovačkih subjekata i njihovih nadležnih institucija u rad socijalne zadruge (npr. obrtnička komora)
- Nedostatak iskustva u vođenju zadruge/manjak edukacije
- Nedovoljno poznavanje koncepta socijalnog poduzetništva općenito posebno u smislu zakonske regulative
- Nedostatak razvojne podrške u smislu jačanja kapaciteta, razvoja usluga i savjetovanja za socijalne zadruge
- Nedostatak podrške u lokalnoj zajednici
- Nedostatak financijskih sredstava za razvoj marketinških aktivnosti i širenje tržišta

Prijedlozi za unapređenje socijalno zadružnog poduzetništva liječenih ovisnika

- Veća suradnja s lokalnom zajednicom
- Prednost pri dobivanju posla u lokalnoj zajednici
- jačanje odgovornosti i participacije lokalnih zajednica u razvoju socijalnih zadruga definiranjem obveza i odgovornosti lokalne zajednice
- Socijalne zadruge – posebni status: manji porezi, doprinosi
- Tvrtkama koje surađuju s socijalnim zadrugama dati olakšice
- Postojanje na državnoj ili lokalnoj razini ureda/odjela koji bi bio zadužen samo za socijalne zadruge (rješavanje problema, pomoć pri osnivanju, pomoć pri mogućnostima zapošljavanja, dobivanja posla i sl.)
- poticanje korištenja usluga socijalnih zadruga za povremene usluge javnim i gradskim poduzećima
- osnivanje specijaliziranih potpornih organizacija za razvoj socijalnih zadruga (i socijalnog poduzetništva općenito) ili unaprjeđenje postojećih u tom smislu
- omogućavanje korištenja poticaja za zapošljavanje u socijalnim zadrugama (što trenutno nije moguće jer su one neprofitni subjekti)
- **definiranje statusa socijalnih zadruga u poreznom sustavu**

Projekt resocijalizacije evlauacija

- S ciljem definiranja pozitivnih i negativnih strana Projekta resocijalizacije kao i njegove modifikacije i unapređenja, Ured je uz stručnu podršku Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta proveo Znanstveno istraživački projekt Evaluacije Projekta resocijalizacije.
- Metode evaluacije bile su: fokus grupe (7 fokus grupa - provoditelji projekta na nacionalnoj razini, lokalnoj razini i korisnici), studije slučaja (2 studije slučaja – Splitsko dalmatinska i Šibensko kninska županija) te On line upitnik.
- Ured u cilju senzibiliziranja javnosti za resocijalizaciju ovisnika, ponajviše za njihovo zapošljavanje kao najznačajnijeg oblika njihove društvene reintegracije realizirao je dokumentarni film „ **Put u novi život**“
- S obzirom da je Republika Hrvatska, primljena u članstvo CND-u (UN-ova Komisija za opojne droge) na razdoblje od 2014. od 2017. godine, na 58. zasjedanju Komisije 11.travnja 2015. godini Ured je organizirao vrlo uspješan *side event* na temu: **Socijalna reintegracija kao ključ uspješnog oporavka s naglaskom na žene ovisnice.**
- Ured je za ovo događanje zatražio te dobio kosponzorstvo UN odjela za droge i kriminal (UNODC-a) te Pompidou grupe Vijeća Europe.

Projekt Resocijalizacije ovisnika o drogama

-glavni rezultati- analiza Izvješća

- Od 19. travnja 2007. godine kada je usvojen Projekt resocijalizacije do 31. prosinca 2014. godine postignuti su sljedeći rezultati:

Hrvatski zavod za zapošljavanje:

- **653** liječenih ovisnika upućeno na profesionalno usmjeravanje i procjenu radne sposobnosti
- **228** liječeni ovisnika uključen u obrazovne programe
- **446** liječenih ovisnika ostvarilo zaposlenje u javnom radu i koristilo poticaje za zapošljavanje, ili su ostvarili zaposlenje samostalno
- Dodatno još **568** ovisnika koristilo školovanje na teret Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta
- **6000** ovisnika dobilo pomoć od strane organizacija civilnog društva.
- Ukupan iznos utrošenih sredstava iz Državnog proračuna za razdoblje od 2007. do 2014. godine iznosi oko **16.000.000,00 kn**, s time da je tijekom 2014. utrošeno od čega najviše od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (oko 2.000.000,00 kuna) što govori o sve boljem uključivanju liječenih ovisnika u Projekt odnosno Mjere aktivne politike zapošljavanje temeljem Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja.

ZAKLJUČCI

- U Hrvatskoj učinjeni značajni koraci s ciljem poboljšanja socijalne integracije liječenih ovisnika u život u zajednici te su ti naponi urodili dobrim rezultatima posebice u pogledu školovanja i prekvalifikacije liječenih ovisnika, dok su nešto manji rezultati postignuti u pogledu zapošljavanja.
- Stoga je i nadalje potrebno poticati socijalno zadružno poduzetništvo liječenih ovisnika kako bi se unaprijedilo veće uključivanje ovisnika u tržište rada i potaknulo intenzivnije zapošljavanje liječenih ovisnika kao najučinkovitijeg oblika njihove društvene reintegracije.

ZAHVALJUJEM NA VAŠOJ PAŽNJI

[jadranka.ivandic@uredzadroge .hr](mailto:jadranka.ivandic@uredzadroge.hr)

VIŠE O PROJEKTU RESOCIJALIZACIJE:

www.uredzadroge.hr

[link: Projekt resocijalizacije](#)